

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Вестникъ за култура и стопанство
Издание на Преславската градска община
Редакторъ: Владимиръ Стойчевъ.

Г-ца Петя Бонева

учителка

и

Г-нъ Станчо Братковъ

фин. приставъ

сгодени — 9 IV 1939 год.

Преславъ

Шуменъ

Продаватъ се 4 парчета лозя и авради

въ землището на гр. Преславъ,
а именно: въ мѣстността „Бла-
тото“ две парчета; „Тунесець“
и „Каръ“ по едно парче.

Споразумѣние при **Димитъръ Чаушевъ** —
Шуменъ, книгоиздателство Спасъ Поповъ.

ДОЛУ ЛИЧНИТЪ СМѢТКИ!

Всички народи предъ външната опасностъ се вътрешно сплотяватъ. Това се налага отъ голѣмитъ интереси на нацията. И днесъ, когато народитъ се групиратъ въ разни съюзи съ целъ да запазятъ националната си независимостъ, първото условие да бжде приетъ единъ малъкъ народъ подъ покровителството на нѣкоя велика държава, е вътрешното му единство. „Нека всѣки малъкъ народъ докаже, че е способенъ да пази националната си независимостъ“, казватъ великитъ сили, „и тогава да искатъ нашата помощ“.

Българскиятъ народъ днесъ е въ процеса на вътрешно сплотяване. Смушенията, които се правятъ отъ нѣкои срѣди, останаха дезуспѣшни. Това се видъ въ миналитъ общински и парламентарни избори. Народътъ остана въренъ на националнитъ си идеали, сплоти се и издигна престижа на България предъ Европа. Нѣма другъ малъкъ народъ

въ свѣта съ толкова приятели. Това може само да ни радва. Тоя процесъ на единение ще продължи. У насъ днесъ за това единение не само се говори, но и усилено се работи. Работятъ за него и селяни, и граждани, и военни. Манифестирайтъ го всички. Нека на 30 априлъ въ общинскитъ избори го докажемъ! И ако мислимъ за утрешния денъ, когато ще пледираме националнитъ си идеали предъ другитъ народи, ще се пазимъ отъ ония, които заради личнитъ си интереси се мжчатъ чрезъ гласа на българския народъ да се вмъкнатъ въ обществения животъ на България и станатъ язва на разположението. Нека на 30 априлъ докажемъ, че знамето на единението ще бжде издигнато по-високо, за да се види отъ всички българи, които живѣятъ на Балканския полуостровъ.

Това ще стане, като смъкнемъ долу личнитъ си смѣтки.

нътъ се добива отъ кората на хининовото дърво; сжщо обикновениятъ чай, кафе и др. Пчелитъ събиратъ нектаръ отъ цвѣтоветъ на горскитъ растения.

Въ страни съ примитивно скотовѣдство, каквато е нашата, отъ горитъ добиватъ фуражъ—сѣно и листници, за зимно изхранване на домашния добитъкъ, а презъ другитъ сезони добитъкътъ е на паша въ горитъ.

Горитъ иматъ и голѣмо социално значение. Въ тѣхъ намира поминъкъ планинското население (горяни) чрезъ прѣка работа въ горитъ и преработка на разни горски продукти.

Голѣмо влияние упражняватъ горитъ и върху земедѣлието. Тѣ подобряватъ плодородието на почвата, увеличаватъ влагата и подхранватъ водотека на изворитъ и рѣкитъ, подобряватъ климата, предпазватъ планинскитъ склонове отъ образуване по тѣхъ на сипеи и порои, предпазватъ отъ наводнения, изобщо указватъ благоприятно влияние върху всички приходни условия, отъ които зависи развитието на земедѣлскитъ култури. Затова се и казва, че „отъ горитъ въ планинитъ зависи сжществуването на земедѣлието и живота на хората въ равнинитъ“.

Освенъ това, горитъ сж и единствената земна култура, чрезъ която могатъ да се използватъ чисто горскитъ земи въ планинитъ.

Горитъ указватъ голѣмо влияние и върху водотека на изворитъ и рѣкитъ. Почвата въ гората е рохкава, богата на хумусни (органични) вещества и притежава свойството като сунгеръ да задържа голѣмо количество отъ падналата дъждовна и снѣжна вода, която бавно, капка по капка, се процежда въ по-долнитъ почвени пластове, тече подъ почвата и нѣкъде отново излиза на земната повърхностъ като бистро горско изворче. Всѣкому е известно, че повечето рѣки иматъ свои извори въ гората „Гората е сестра на водата“—казва народната мъдростъ.

Горитъ упражняватъ значително влияние и върху климата. Тѣ увеличаватъ до

голѣма степенъ валежитъ (дъждъ, роса и др.), спиратъ вѣтроветъ, урегулиратъ влагата и температурата на въздуха, въ резултатъ на което горскитъ климатъ е мекъ и често се сравнява съ морския.

Неоценимо за живота на човѣка е и хигиеничното значение на горитъ. Климатътъ е мекъ, въздухътъ е свежъ, чистъ, не съдържа болестотворни микроби, прахъ, пушекъ, вредни газове и др., а при това обилно е напоенъ съ смолни и етерни пари, които му придаватъ лѣчебни свойства. Освенъ това, горскитъ въздухъ е богатъ съ кислородъ, който въ неизмѣрими количества се освобождава при процеса хранене (асимилиране) на растенията. Затова се казва, че „горитъ сж бѣлитъ дробове на земята“. Установено е още, че и почвата, и водата въ горитъ не съдържатъ микроби.

Горитъ даватъ прибѣжище на множество полезни животни — бозайници и птици. Едни отъ горскитъ животни сж полезни за земедѣлието, понеже изтрѣбватъ вреднитъ за нивитъ, градинитъ и ливадитъ наѣкоми, други иматъ вкусно месо и ценни кожуси и сж обектъ на лова, а общо животнитъ сж тѣхната хубостъ, красиво оперение, мелодично пѣние, разнообразяватъ живота на гората.

Горитъ иматъ и голѣмо възпитателно значение. Тѣ облагородяватъ сърдцето на човѣка, каляватъ и възпитаватъ характера му. Горитъ привѣрзватъ човѣка къмъ родното му мѣсто и усилватъ любовта и привързаността му къмъ родината.

Народната ни пѣсенъ често има за мотивъ гората.

Най-послѣ, въ гората човѣкъ обогатява своитъ познания за природата изобщо.

Въпрѣки че горитъ сж толкова полезни, ние ги унищожаваме чрезъ незаконно сѣчене, чрезъ опожаряване и изкореняване пашата на добитъка и др. Но затова и природата лошо отмищава на насъ. Като унищожаваме горитъ, ние

влошаваме условията за нашето собствено сжществуване — лишаваме се отъ дървото като продуктъ отъ първа необходимостъ; изчезва дивечътъ; образуватъ се по планинскитъ склонове пороища, които нанасятъ голѣми щети на човѣка, създаватъ се условия за стичане на много вода по повърхността на земята и образуване на наводнения, настѣпва суша и др. вредни последици.

Ето защо, ние трѣбва да пазимъ горитъ като зеницата на очитъ си. Трѣбва и да залесяваме, да създаваме гори. Трѣбва да обичаме и пазимъ горитъ, както обичаме и пазимъ нашитъ кжщи, ниви и градини. Нужно е да издигнемъ въ култъ любовта си къмъ горитъ. Арабитъ обожаватъ дървото. Тѣ казватъ: „Който е посадилъ поне едно дърво, не е миналъ напразно живота си на земята“.

Обичайте и пазете горитъ, защото грижитъ ни за горитъ сж грижи и за бждещето на народа ни!

Бор. Минчевъ, лесничей, Преславъ

ПОЛЗАТА ОТЪ ГОРИТЪ (по случай седмицата на гората)

„Горитъ за една страна сж нейното здраве и богатство“.

„Безъ гори нѣма култура — безъ култура нѣма гори“.

Горитъ иматъ голѣмо значение за съвременния културенъ животъ на човѣка. Нашиятъ именитъ проф. Ас. Златаровъ казва: „Гората е неизчерпаемъ източникъ на вещественни блага. Тя дава за развитието и разрастъта на човѣшката култура приноси, безъ които човѣкъ би останалъ окаянъ варваринъ“. Отъ гората получаваме дървесина, която е отъ жизнена необходимостъ за човѣка. Тя ни дава горивото (дърва и дървени вжглища) и материали за строежъ, телеграфни и телефонни стълбове, минни подпори, траверси и др. Гѣкои занаяти — като столарство, бчварство, стругарство и др., иматъ дървото като главенъ предметъ за преработка. Нѣкои могжщи индустрии, на-примѣръ: вагостроител-

ство, корабостроителство и др., употребяватъ дървото. Въ други индустрии, чрезъ подходяща механическа преработка или чрезъ въздействие въ рху дървото съ р а з н и химикали, отъ дървото се получаватъ твърде ценни производни: книга и мукава, джбилни вещества, кибритени клечки, катранъ, терпентинъ, спиртъ, оцетъ, лико, растителенъ воскъ, захаръ, изкуствена коприна, вълна и много още продукти, които намиратъ голѣмо употребление въ живота ни.

Кората, плодетъ, семната и листата на нѣкои горски дървета и растения (билки) иматъ лѣчебни свойства и се употребяватъ въ медицината подъ формата на чай, билки, разни екстракти и др. Напримѣръ, хини-

Америка ограничава прекалената свобода

На в. Бьорзенъ Цайтунгъ № 420, телеграфиратъ отъ Вашингтонъ, че правителството е приело специаленъ законъ, за сигурността на държавата, споредъ който неприкосновеността на частната кореспонденция се вдига. По силата на тоя законъ, пощата има право да отвори всѣко писмо, по начинъ както намѣри за добре, да снесе снимка отъ него и да го предаде на адресанта.

Независимо отъ това, въ телефоннитъ централи на разнитъ градове, на всички съмнителни лица къмъ телефоннитъ имъ нумератори ще бждатъ прикрепени специални апарати съ стоманени ленти, на които ще се снематъ всички телефонни разговори, които властта презъ всѣко време може да възпроизведе и контролира.

Въз основа на така събранитъ данни, полицейската властъ ще прави своитъ разпореждания, арести и пр.

ПЕДАГОГИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ ВЪ ГР. ПРЕСЛАВЪ

По инициативата на Преславското Просвѣтно дружество и Околийския училищен инспектор Катели Поповъ, се уреди на 2, 3 и 4 априлъ т. г. околийска учителска конференция. Присъжествуваха около 100 души учители отъ околията. Конференцията се откри на 2 априлъ сутринта въ 10 часа. Народниятъ хоръ изпѣ националния химнъ, химна на Царя, ти Добруджо си наша и учителския маршъ.

Следъ това малко утро председателятъ на дружеството г-нъ Ненчо Момовъ откри конференцията, като говори за голѣмото значение на обединения учителски съюзъ. Поздрави учителството отъ името на настоятелството по случай празника му. Конференцията се поздрави само отъ кмета на града г-нъ Владимиръ Стойчевъ. Следъ обѣдъ говори г-нъ Маневъ, подначалникъ на основното образование.

Г-нъ Маневъ е добъръ ораторъ и отлично владѣе материята, която изнесе предъ учителитѣ. Учителството съ голѣмо внимание изслуша сказката му. То живѣеше съ идеалитѣ, които г-нъ Маневъ развива въ своята сказка. Националната общностъ, та това е кръвта и плътта на българския учител. Благодарение на тия педагогически идеи българскиятъ народъ е билъ и ще бѣде.

На 3 априлъ до обѣдъ учителството има организационно събрание, на което се даде отчетъ и се избра

ново настоятелство. Усилията на околийския училищен инспектор Катели Поповъ да обедини учителството, се увѣнчаха съ успѣхъ. Излѣзе само една листа, за която гласуваха всички учители. Следъ обѣдъ говори преподавателятъ въ учителския институтъ въ гр. Шуменъ Юрданъ Игнатовъ на тема: „Стилното обучение въ основното училище.“ Г-нъ Игнатовъ запозна учителството съ що е стилъ и видоветѣ му. Обстойно се спрѣ върху детскитѣ работи, като прочете нѣколко детски творби. Учителството остана много доволно отъ сказката на г-нъ Игнатовъ, защото му се изясниха работи, необходими при обучението по български езикъ.

На 4 априлъ говори г-нъ Боздугановъ, учителъ въ с. Ганчево, на тема: „Историята на българското училище презъ вѣковетѣ.“ Г-нъ Боздугановъ проследи развитието на българското училище отъ времето на царъ Борисъ I-ви до днесъ. Изтъкна, че най-голѣмъ дѣлъ за образуването на българския народъ и закрепване на националното му съзнание се пада на българското училище.

Конференцията бѣ закрыта отъ председателя на просвѣтното дружество г-нъ Ненчо Момовъ съ пожелание за приятно прекарване на празниците. Учителството си отиде доволно отъ конференцията.

П. Й.

Полша внася 800,000 гжски въ Германия

По силата на една специална спогодба, Полша получава контингентъ, за да

внесе презъ настоящата година 800,000 гжски въ Германия, съ превода на които въ скоро време се започва.

Печати. Прес. Търговски & Синове—Шуменъ

КООПЕРАТИВНИ ЗАВОЕВАНИЯ

Следъ конференцията на горскитѣ кооперации, която стана въ Смѣдово на 19. II. 1939 г., кждето се взема решение за постройка на кооперативна дѣлска фабрика въ Веселиновския районъ, въ селата Веселиново, Александрово и Ришъ се отпочна трескава кооперативна дейностъ за осъществяването на тая идея. Всѣкидневно се правѣха срещи съ отдѣлнитѣ селяни, на които се обясняваше въпроса въ неговата цѣлостъ и ползата, която тѣ ще иматъ отъ такава една фабрика. Правиха се и заседания на управителнитѣ съвети, кждето сжщо се разискваше тоя въпросъ.

На 26. III. т. г. се състоя годишнитѣ събрания на горскитѣ кооперации въ селата Александрово и Веселиново, на които събрания присъжествуваха не само членоветѣ, но и всички селяни отъ тия села.

Следъ изслушване обясненията на кооперативнитѣ дѣтели Стоянъ Байчевъ и Петъръ Чакъровъ и инспектора на кооперациитѣ при Б. З. и К. Банка гр. Преславъ г-нъ Петъръ Стояновъ, всички

членове единодушно решиха веднага да се почне съ постройката на фабриката, а тия, които не сж още членове, веднага изявиха желание да станатъ такива. И еднитѣ и другитѣ решиха въ срокъ отъ нѣколко дни да се внесатъ на първо време по 500 лева дѣловъ капиталъ специално за постройката на фабриката.

Една мисълъ, единъ духъ, едно желание има днесъ въ тия села: собствена дѣлска фабрика. Въ реализирането на нея тѣ ще намѣрятъ приложението на своя трудъ и излизане отъ тежкото положение, въ което се намиратъ. Ще бѣде спасена и държавата ни отъ постояннитѣ грижи за изхранването на това население.

Нека вѣрваме, че презъ августъ месецъ тая година пушекътъ на фабриката ще се издига високо надъ балканитѣ, които днесъ ни заобикалятъ за радостъ и гордостъ на всички селяни отъ селата Веселиново, Александрово и Ришъ.

Кооператоръ

Новъ сортъ ягоди, който дава четири реколти годишно

Вестникъ „Френкише Куриръ“ № 289 стр. 5 съобщава, че въ разсадника на Халденслебенъ е полученъ новъ сортъ ягоди, който цвѣти въ май, връзва и зрѣе презъ юний, къмъ края на юний отъ новъ цвѣти и презъ юлий дава втора реколта. Презъ септемврий дава трета реколта и като се пренесатъ въ парникъ, презъ декемврий даватъ четвърта реколта.

Цѣнитѣ на зърн. храни се покачватъ

Споредъ едно съобщение на франкфуртеръ Цайтунгъ № 477, напоследъкъ цѣнитѣ на зърн. храни бърже се покачватъ на международния пазаръ, което се явява като послѣствие отъ разбърканото политическо положение въ Европа.

Закупуването на голѣми запаси отъ зърнени храни, като напр. Англия и пр., която сама ще складира надъ 4 милиона тона храни, указва сжщо голѣмо влияние въ поскупването на зърненитѣ храни.

Буковото дърво като експортенъ артикулъ

Напоследъкъ между Германия и Югославия е подписана една нова спогодба въ Црѣкленица (Югославия) която има за целъ да регулира износа на различни видове дървенъ материалъ, включително и букови дърва за произвеждане на изкуствена вълна и коприна — за Германия. Въпросната спогодба съдържа и специална тарифа, по която ще се заплаща дървения материалъ, цената на който се движи между 26 и до 62 марки за кубикъ. Като се има предвидъ, че у насъ буковото дърво малко се цени, 250 до 400 лева кубика, при организирането на неговия износъ ще може народното ни стопанство да реализира една печалба отъ 500 до 1000 лева на кубикъ. Използуването на буковото дърво у насъ е една голѣма и неотложна проблема, разрешението на която трѣбва да се предшества отъ специаленъ планъ, който да ограничи неговото безсмислено унищожение и изгаряние въ фурнитѣ и пр., като постепенно се замѣни съ каменни вжглища. Едно подобно разрешение на въпроса ще увеличи съ стотици милиони доходитѣ на народното ни стопанство.

Общ. управление е правило на нѣколко мѣста сондажъ на почвата въ стария дворъ на прогимназията и въ резултатъ се указало, че почвата тамъ е напълно здрава и, споредъ мнението на специалисти, нѣма никаква опасностъ за построяване на новата прогимназиална сграда на това мѣсто.

Необходимостъ отъ въздушно-газова защита на селското население

(Речь, произнесена отъ автора въ с. Воловъ)

Господа,

Водимъ отъ най-искренни чувства да ви бѣда полезенъ съ скромнитѣ си познания, почерпени изъ недрата на богатата българска духовна съкровищница, азъ си позволявамъ да изнеса предъ вашето съзнание въпроси, съ които никога не съмъ ви занимавалъ, ала които сж много по-жизнени, много по-актуелни отъ всички други, съ които съмъ ималъ случая да подхранвамъ вашето съзнание, вашитѣ мисли, вашитѣ чувства и желания.

Вамъ е известно, че преди 20 години българскиятъ народъ бѣ принуденъ да приеме мимо желанието си тежки и унижителни клаузи на Ньойския договоръ. По силата на този драконовски договоръ не само че не постигнахме националното си обединение, но победителитѣ отрѣзаха живи части отъ организма на РО-

ДИНАТА ни. Тѣ ни оковаха въ тежитѣ вериги на економическото робство. Тѣ не пощадиха нито единъ отрасълъ отъ економическия ни животъ. И дълбоко вѣрваха, че хвърлени въ тъмния лабиринтъ на моралната, материалната и финансова криза, ние ще се самоизядемъ и загинемъ като народъ и нация. Но уви, тѣхнитѣ пѣклени желания не се осъществиха! Българскиятъ народъ, вѣренъ на своитѣ вѣковни традиции, на своето славно минало, окрилянъ отъ вѣрата въ Бога и Царя, вѣрата въ доброто и свѣтло бѣдеше, вѣрата въ собствената си сѣдба, понесе съ неподражаемъ стоицизмъ бремето на позорния Ньойски договоръ и доживѣ, за да покаже на свѣта, на смъртнитѣ свои врагове, че той е народъ съ здравъ и жизненъ организъмъ, съ гранитенъ духъ и воля, воля за животъ, за творчество въ об-

ластѣта на мирния политически, економически и културенъ възходъ. Подъ знака на тая жажда, години вече наредъ, той крепне и се развива. Въ тоя пѣтъ на мирното строителство сж впрегнати всичкитѣ сили на нацията ни. Ние вървимъ смѣло и непоколебимо по пѣтя на националния възходъ! Днесъ, обаче, когато народътъ ни се гъне подъ тежкото житейско бремѣ, и съ усмивката на мъченикъ-зидаръ зида свѣтлото бѣдеше на държавата и нацията, надъ Европейския континентъ се извиватъ тъмни облаци, задъ непрогледната тма на които ехидно се киска призракътъ на най-голѣмото свѣтовно зло — войната!

Войната! . . . Азъ зная, скжпи селяни, че това понятие ще внесе смутъ и тревога въ вашитѣ измжчени сърдца! Ала вие, мои братя и бащи, които въ името на едно здраво осъзнато национално обединение изнесохте геройски на мощнитѣ си плещи две тежки войни, вие, които оросихте скжпата родна земя съ потъта и кръвта си, за да покажете на грядущитѣ поколения какъ трѣбва да се пази Родината, вие, мои майки и сестри, които презъ споменатитѣ две

войни съ сѣйна усмивка понесохте бремето на непосилния стопански трудъ и съ благата му вдъхнахте вѣра, бодростъ и надежда въ духоветѣ на вашитѣ братя, синове и съпрузи, легендарни бойци по фронтоветѣ на дивната българска земя, можете ли да тръпнете, да се страхувате отъ това понятие, когато предъ бистрия ви погледъ и трезвото ви съзнание блести въ оролъ образътъ на Родината, и, мимо всѣко желание, бждемъ принудени да пазимъ честта ѝ, да пазимъ честта си като народъ, като нация надъ Божията земя твърдѣ!

Наистина, бждещата война се рисува въ съзнанието на всѣки индивидъ въ най-черни краски. И имаме право да вѣрваме, че опустошенията на бждещата война ще бждатъ стократно по-голѣми, по-гибелни отъ тия въ миналото. Въ това ни утвъряватъ Италиано-албанската, Японо-Китайската и Испанската войни, въ които още не сж стихнали топонитѣ гърмежи, злокобнитѣ лай на картечницитѣ, жтнежътъ на танковетѣ, страховатата пѣсенъ на аеропланитѣ и подводницитѣ и безпощадното покосяване на човѣшкия животъ отъ различнитѣ бойни

задушливи газове. Последнитѣ плашатъ най-много свѣта, защото тѣхното действие е свързано съ много страдания, които завършватъ съ смъртъ.

Преди, обаче, да Ви обясня подробно, какво бойно сръдство сж задушливитѣ газове, съ които нашитѣ врагове или ние бихме действували, азъ желая да разгънете сърдцата и душитѣ си, да напрегнете трезво умоветѣ си и ясно разберете следната ми мисълъ:

Въ свѣта, въ природата, нѣма създадено действие безъ противодействие. Ако злиятъ човѣшки гений е създалъ сръдства за унищожение на себеподобнитѣ си, то той не е закѣснѣлъ да създаде и сръдства, чрезъ които да се предпазятъ отъ загиване. Повѣрвайте ми: докато съществува инстинктъ за самосъхранение, човѣкътъ не може да бѣде творецъ само на зло — той е повече творецъ на добро! Той не може да измисли сръдства за покосяване, за унищожаване, а да не измисли начини и сръдства за предпазване и побеждаване злото. Така е и съ аеропланнитѣ действия, и съ действията на задушливитѣ, отровнитѣ газове, за които днесъ тѣй много се говори и отъ които

П. Ивановъ — Луининъ
с. Воловъ — Шуменско

Изъ нашия край Културни прояви въ село Бъла рѣна

(Отпразднуване Освобождението на България;
Възобновяване на мѣстната ни кредитна кооперация; Газова защита; Облагородяване
овощни фидани и Театъръ)

I. На 3 III т. г., по случай отпразднуването на Освобождението на България, въ селото ни се състоя скромно тържество. При събрание на множество граждани и учащата се младеж отъ селото ни въ мѣстната ни прогимназия, следъ изпяване Шуми Марица и химна на Царя, срѣдишния ни директоръ г-нъ Сим. Игнатовъ произнесе прочувствена сказка за значението на този великъ за българитѣ день — день, който буди въ душитѣ ни възвишени чувства и дълбока признателност къмъ паметта на ония, които предпочетоха да умратъ, а не да останатъ въ робство; на ония великани по дѣла и духъ, които чрезъ проповѣдь и дѣла будиха съзнанието на народа и го подготвиха за деня на освобождението ни; къмъ ония, които съ кръвта си очертахъ великата мечта на България; къмъ ония, които съ паметната си мисль будиха съзнанието за народно единение и за пробуждане на отъ 5 вѣковното ни робство и които записаха въ историята ни епопеитѣ на Шипка, Вола, Бузлуджа и др.

Сказката бѣ изслушана съ внимание и изпратена съ бурни ржкоплѣскания. Следъ това учителитѣ отъ мѣстната прогимназия и основ. училище изнесоха всѣки съ отдѣленията си утрово сполучливо за случая подобрени стихотворения. Присѣдстваващитѣ не скриха радостта си отъ изнесеното и желанието си учи-

телството ни, съ същата енергия, да продължи изпълнение на човѣшкия и гражданския си дългъ — да изнася равностно красивото и дѣловото отъ ценнитѣ качества на народа ни.

II. Възстановяване кредит. ни кооперация: На 3 т. м. въ читалищния ни салонъ се състоя масово посетено събрание, на което Общинскиятъ ни кметъ г-нъ В. Станиславовъ обясни целитѣ и задачитѣ на кооперациитѣ, а срѣдишниятъ ни директоръ г-нъ Сим. Игнатовъ изложи резултата отъ събранитѣ сведения по възстановяването ѝ. Още презъ време на събранието записаха се значителни дѣлове и се греизбра управителното тѣло и контрол. съветъ на сжщата.

III-то Газова защита: Въ изпълнение надлежно одобрената общинска програма за П. В. Х. З., учителя г-нъ П. Кораловъ на 4 т. м. а участък. ни медиц. фелдшеръ Алекс. Йордановъ на 19 т. м., въ мѣстния ни читалищенъ салонъ изнесоха, по предварително одобрени отъ Районния комитетъ за П. В. Х. З. въ гр. Шуменъ рефератитѣ: първиятъ — на тема: „Какъ да приспособимъ избата като скривалище“ а вториятъ на тема: „Първа помощ на засѣгнатитѣ отъ задушливи и др. газове“. Рефератитѣ бѣха добре посетени и изслушани съ внимание и видимо задоволство отъ полезнитѣ съвети, които се изнесоха съ тѣхъ.

IV-то. Облагородяване на дивораствящитѣ овощни фидани въ землището на общината:

На 11 и 12 т. м., въ училищния ни салонъ, съ съдействието на държ. агрономство въ гр. Преславъ, общинскиятъ ни кметъ господинъ В. Станиславовъ уреди и лично ръководи практически курсъ по облагородяването на овощнитѣ фидани. Курсътъ имаше за целъ да подготви зимнитѣ и лѣтнитѣ общински пол. пазачи и желающитѣ мѣстни жители да отбиятъ врем. си трудовата въ облагородяване. Курсътъ бѣ масово посетенъ. Завършилитѣ курса ще бждатъ използвани за казаната целъ веднага съ настѣпване сезона за облагородяване.

Курсътъ бѣ ръководенъ и закритъ при въодушевление и ентузиазма на курсиститѣ, че и тѣ съ труда си ще допринесатъ чрезъ фиданитѣ, които ще облагородятъ, за повдигане на благосъстоянието на общината ни съ ценнитѣ овощни плодове отъ бждещитѣ имъ реколти.

V-то. Театъръ: На 11 т. м., въ читалищния ни салонъ, учителството и група младежи представиха драмата „Дѣлата на дявола“, изнесена съ вещина и вживяване въ ролитѣ си. Особено добре изнесоха ролитѣ си учителката г-жа Милка П. Коралова — въ ролята на Ганка; учителътъ П. Кораловъ — ролята на Марко; учителътъ въ ч. т. училище г-нъ В. Ивановъ — въ ролята — Митко; госпожица Тод. Иванова — въ ролята Мария, г-нъ Ил. Михайловъ въ ролята на дявола и др.

На неуморимитѣ театрални дейци — хвала и благодарностъ, още повече, че

Общественото подпомагане въ Шуменска област

Шуменскиятъ областенъ съветъ за обществено подпомагане, подъ председателството на Областния Директоръ г. Н. Шумеловъ, приключи въ края на м. мартъ съ работата си по първия етапъ — изработване на областенъ планъ и разпредѣляне въ общи суми по общини на кредититѣ отъ § § 9, 14 и 16, предвидени за областта, по бюджета на касата за обществено подпомагане презъ 1939 година.

Областниятъ съветъ е разпредѣлилъ кредититѣ отъ § § 9, 14 и 16 по бюджета, възлизали общо на 373,000 лв., както следва: за Бѣленска околия — 129,600 лв.; за Варненска околия — 738,400 лв.; за Исперихска околия — 92,200 лв.; за Кубратска околия — 109,400 лв.; за Ново-Пазарска околия — 153,400 лв.; за Омуртагска околия — 277,200 лв.; за Преславска околия — 135,800 лв.; за Провадийска околия — 238,600 лв.; за Разградска околия — 268,800 лв.; за Русенска околия — 667,000 лв.; за Търговищенска околия — 173,000 лв. и за Шуменска околия 566,400 лв. По докладъ на Областния Инспекторъ г. Люб. Томевъ, съветътъ е решилъ да се отпуснатъ и 30,000 лв. на Младежкия Червенъ кръстъ за уреждания отъ него станъ — лагеръ край с. Баня — Софийско.

Съветътъ е опредѣлилъ сжщо така да се отпуснатъ 288,000 лв., за подпомагане на 80 души бедни картотекирани слѣпи и 90,000 лв. за подпомагане на 75 души бедни картотекирани глухонѣми, жители на областта. Областниятъ съветъ се е занималъ съ състоянието на самостоянитѣ заведения за обществено подпомагане въ областта (ясли, сиропиталища, старопиталища и др. т.) и е възприелъ известни промѣни отъ съображения за целесъобразностъ и економия, въ връзка съ предвижданията на държавния планъ за обществено подпомагане презъ 1939 година.

Добиване на изкуствена вълна отъ казейна на соята

Вестникъ „Б. Ф. Цайтунгъ № 487“ съобщава, че отъ соята въ Япония добиватъ не само фуражъ, маргаринъ, експлозиви, лакове и пр., но напоследъкъ сж успѣли да получатъ изкуствена вълна отъ казейна на соята, на сжщия принципъ, както италианцитѣ отъ казейна на млѣкото. Японската фабрика за изкуствена вълна Хова Санжио Компани, произвеж-

презъ настоящата учебна година, това е вече 9-тото по редъ представление, дадени все за въ полза на мѣстното ни читалище.

В. Станиславовъ

Италия ще произвежда синтетична гума

Правителството на Мусолини взе решение да се организира въ Италия производството на синтетична гума още презъ настоящата година. Изпълнението на проекта се възлага на индустриалната група ИРИ — Пирели, която вече е проучила въпроса и приготвила нужнитѣ планове за целта.

Д-ръ Н. Христовъ

да дневно по 10 тона изкуствена вълна отъ казейна на соята. Съ това новооткритие, соята придобива още по-големо стопанско значение, защото целулозата на соята може да се преработва въ изкуствена коприна.

хората тъй много се страхуватъ.

Никой не бива да се съмнява, че ако българскиятъ народъ бжде принуденъ да участва въ бждеща война, враговетѣ ни не ще действуватъ срещу насъ съ самолети и газове. Тѣ ще пуснатъ въ действие всички видове оржжия, за да си гарантиратъ побѣда. Ние, обаче, сме длъжни да знаемъ целитѣ и задачитѣ, начинитѣ и срѣдствата на действията имъ, та въ зависимостъ отъ тѣхъ, да нагодимъ отбраната си. Така, тѣ ще действуватъ съ аероплани и газове нападения не само върху редовната войска на фронта, а и върху мирното население, населението, което се намира въ вътрешността на страната ни. Главни обекти за нападения ще бждатъ градоветѣ, защото тамъ населението е по-многолюдно, общественитѣ учреждения сж повече и по-сжлпи, телеграфопопоскиитѣ и жѣлѣзопѣжтн станции по-големъ и отъ по-големо значение за връзката между народъ и армия. Не по-малко ще бждатъ засегнати и селата. Селото и населението му, ведно съ цѣлокупния му животъ, което е основниятъ стълбъ за нашето стопанско и економическо

издигане, ще бжде не по-малко обектъ за нападение. Щомъ сме дълбоко увѣрени, че българското село ще бжде не по-малко засегнато отъ авиационната и газова разруха, то абсолютно ще е да седимъ повече съ скръстени ржце и да чакаме злото да ни врѣхлети безъ да му окажемъ съответната съпротива. Считаю, че свещенъ дългъ се налага на всички отговорни възпитателни и управляющи фактори да се замислятъ по-сериозно и насочатъ усилията си къмъ организиране защитната сила на българското селско население, което по своя битъ и култура, по своя начинъ и условия на животъ е поставено по-зле и е изложено на по-леко и по-достожно вражеско нападение. Ние имаме моралното задължение да положимъ максимални усилия за организиране газова отбрана на селското население, защото въ негови ржце е българското скотовъдство, българското земедѣлско производство, българското економическо състояние, безъ здравето съхранение и издигане на които е невъзможенъ животътъ на нацията. Повече отъ всичко сме длъжни да пазимъ българското село и неговитѣ обитатели, защото

тѣ сж основната клетка на националния ни организъмъ!

А враговетѣ ни, заклетитѣ бждни български врагове, какво биха търсили въ китнитѣ български села, въ дивнитѣ български поля? Какво биха пожелали да разрушатъ, за да ни победятъ? Ето, това сж двата най-жизнени въпроси, на които и азъ, и вие следва най-правилно да си отговоримъ. Ние сме длъжни върху тѣзи въпроси да се позамислимъ много сериозно, защото отъ правилното имъ разрешение ще разберемъ, съ каква целъ ще ни нападатъ и какво трѣбва да извършимъ, за да се предпазимъ и ги победимъ. Въздушното нападение отъ страна на неприятеля ще се състои главно отъ два вида самолетни бомби: — бомби съ запалителни вещества и бомби съ отровни вещества.

Отровнитѣ вещества, или както се казватъ още химически, задушливи газове, сж много. Съ тѣхъ неприятелътъ може да извърши страшни поражения и то не само върху хората, а и върху птицитѣ, животнитѣ, нивитѣ, ливадитѣ, изобщо върху всичко онова, което представя животъ надъ земята. Действието имъ е различно, защото и тѣ сж раз-

лични по видъ и съставъ. Едни отъ тѣхъ действуватъ на носа и очитѣ, като предизвикватъ силно дразнене, кихане и сълзене, поради което се наричатъ и сълзливи; други сж обривни, защото действуватъ на кожата обривно — като попаднатъ върху нея, разядатъ я, дигатъ се мехури като изгорѣло, които силно сърбятъ, предизвикватъ нервни разстройства, припадъци и замайване и трети — задушливи, които действуватъ на бѣлитѣ дробове, оказватъ гибелно влияние върху дихателната и нервна системи, като отслабватъ сърдцето, съсирватъ кръвта и най-после предизвикватъ смъртъ. Последнитѣ газове сж най-опасни, но затова пъкъ, човѣкътъ е измислилъ бързи и сигурни срѣдства противъ тѣхъ.

Днесъ имаме добре организирана противоаеропланна артилерия, която ефикасно действа противъ нападателнитѣ аероплани. Имамъ и специални аероплани, наречени ловджийски, които служатъ изключително за преследване и сваляне неприятелски самолети. Независимо отъ това, противъ газовитѣ нападения, като защитна сила, имаме въведени въ войската специални гумени облѣкла и газове мас-

ки, които сж осъвършенствувани толкова добре, че човѣкъ, който умѣе на време и добре да ги употребява, може да остане абсолютно невредимъ и въ най-гжсто огазената атмосфера. (Тукъ се показва и накратко обяснява устройството и начина на употреблението на газовата маска.) Повелителенъ дългъ се налага, да се запознаемъ добре съ газовата маска, съ нейното употребление, защото тя е най-добриятъ предпазителъ противъ задушливитѣ и отровни газове. Въ голѣмитѣ и богати държави, населението съ законъ е заставено да се снабдява съ маски. Въ Германия и Италия газовитѣ маски сж задължителни за всѣки членъ отъ семейството, даже и за всѣка глава добитѣкъ, защото зловредното действие на газозетѣ е еднакво както за хората, така и за животнитѣ. Ние сме длъжни да се грижимъ за добитѣка си тъй, както за грижимъ и за себе си. Ето защо, когато специално назначеното лице-бдителъ даде тревоженъ знакъ, че извисялиятъ се надъ мѣстността или селото ни неприятелски аеропланъ бомбардирва, не трѣбва да се изплашимъ и (следва на 4 страница)

ПРЕСЛАВСКА ДУМА

Тарифи на обявленията:

Обяви държавни и общински по 2 лв. кв. см.
Годешни и външални по 40 лв. Некролози по 50 лв.
Неприемане имени дни 20 лв. Въ хрониката на редъ 5 лв.
Малки обявление отъ 10 до 20 лв.

Броя 1 лв. Търговски по споразумѣние
Годишенъ абонаментъ 30 лв. Излиза всѣко 1 и 15 число

ВРЕМЕННА ТРУДОВА ПОВИННОСТЪ

КОНТРОЛЕНЪ РАЙОНЪ ПРЕСЛАВСКА ОКОЛИЯ

Изработено съ временна трудова повинностъ отъ 1934 до 1938 г.

Янковска селска община

По пѣтя на своето благоустройство и заздравяване, макаръ и бавно, върви Янковската община съ своитѣ петъ съставни села.

Петъ села, разположени по двата брѣга на р. Камчия, отстоящи едно отъ друго отъ 1 — 8 клм. и свързани помежду си съ стари, черни пѣтища.

Населението, примѣсено и съ турци, е чисто земеделско, трудолюбиво, но слабо икономически — срѣдно съ по 10—15 дек. слаба земя, повечето отъ която е разположена по стрѣмнитѣ склонове на околнитѣ височини.

Залутано въ ежедневната си грижа за насѣщия, трудолюбивото население се мѣчи да живѣе и не остава назадъ отъ нуждитѣ и изискванията на времето въ своя общественъ животъ,

Бавно, но сигурно жителитѣ на Янковската община вървятъ по стрѣмния и труденъ пѣтъ на своето благоустройство и заздравяване.

Въ продължение на петъ години сѣ извършени съ помощта на временната трудова повинностъ толкова много работи, които съ гордостъ се сочатъ и отъ най-малкия общинарь и които говорятъ за едно голѣмо трудолюбие и по високо гражданско съзнание, заслужаващо не само похвала.

Презъ периода 1934 — 1938 год. сѣ подлежащи на временна трудова повинностъ общо 4,963 повиничари, отъ които отработили 3,919

Освободени 264

Откупени 97

Неотработили и глобени 689.

Постигнати сѣ следнитѣ резултати:

1. Напълно сѣ построени въ с. с. Бѣлъ-брѣгъ и Ново-Янково две хубави и кокетни училища съ по две класни стаи, салонъ и приземие съ трапезария, кухня и баня. Банята при училището въ с. Бѣлъ-брѣгъ е напълно инсталирана и вече работи

2. Пристроена е една класна стая къмъ училището въ с. Желждъ.

3. Напълно построенъ е модеренъ оборъ въ с. Янково.

4. Иззидано е до покривъ голѣмо двуетажно здание за прогимназия въ с. Янково съ петъ класни стаи, два салона, приземие съ салонъ—трапезария, кухня и пр.

5. Иззиданъ е до първа бетонна плоча—приземието на модеренъ здравенъ домъ въ с. Янково, въ което приземие сега ще се инсталира обществена баня.

6. Направени сѣ въ с. Янково четири модерни каптажи и положени около 2,000 метра манесманови трѣби отъ общо 4,000 м. модеренъ водопроводъ, съ седемъ засега обществени чешми.

7. Направенъ е въ с. Бѣлъ-брѣгъ единъ модеренъ каптажъ и воденъ резервоаръ съ вмѣстимостъ 19 куб. м. и е изкопанъ изкопа на 600 м. модеренъ водопроводъ

8. Направени сѣ въ с. с. Ново-Янково и Желждъ по единъ обикновенъ каптажъ и по една чешма и съ около 300 м. изкопъ и положени прѣстени трѣби.

9. Пренесени сѣ отъ гр. Шуменъ три хил. метра водопроводни трѣби, около 50,000 кгр. циментъ и около 10,000 кгр. желѣзо и др.

10. Направено е съ основна настилка, чакълъ, пѣськъ и е валирано около 5,000 м. шосе—с. Ново-Янково—Желждъ.

11. Направени сѣ седемъ масивни каменни мостове по шосето с. Янково — с. Черни-врѣхъ — с. Желждъ.

12. Иззидани сѣ основитѣ на два каменни мостове по пѣтя с. Бѣлъ-брѣгъ — с. Смѣдово и с. Янково —

мѣстността „Чифликъ-аланъ“.

13. Направено е трасето на шосетата:

а) с. Янково — с. Бѣлъ-брѣгъ—2000 м.

б) с. Янково — с. Ново-Янково—500 м.

в. с. Янково — с. Черни-врѣхъ—2500 м.

г) с. Янково—с. Желждъ 1500 м.

14. Нанесени сѣ камъни тѣ за основна настилка, пѣськъ и чакълъ за около 7000 м. шосе.

15. Извадени сѣ камъни тѣ и е изпечена 120,000 кгр. варъ негасена.

16. Направени и изпечени сѣ 400 хиляди тухли.

17. Извадени и пренесени около 10,000 куб. м. камъкъ и пѣськъ.

18. Изкопаната работа по строежи пѣтища и др. възлиза около 8000 куб. м.

19. Засадени сѣ около 2900 орѣха, 2000 тополи и 10,000 акации.

20. Изравнени, разширени и прокарани нови черни пѣтища около селата отъ общината и до близкитѣ мѣстности около 4,000 м.

21. Направени сѣ маса дребни поправки на общински помѣщения, стопанства, пѣтища, мостове и др.

Изчислени всички тѣзи извършени работи въ пари ще се види, че струватъ милиони левове, които левове не биха могли да бждатъ набрани дълги години, а съ бюджетни срѣдства не биха могли да бждатъ извършени и за 20 години.

Хвала на янковци!

Шапки долу предъ трудолюбивия български народъ и предъ резултатитѣ на неговия непосилень трудъ!

Кметъ: Владимиръ Шейтановъ
Секр.-бирникъ: Дим. Кара Георгиевъ

ХРОНИКА

На 9 того—първия денъ на Великденъ, Преславското юнашко д-во „Симеонъ Велики“ даде своята първа тазгодишна юнашка продукция, на която при изпълненъ салонъ се изнесоха нѣколко юнашки игри и хорови пѣсни. Нека бурнитѣ удобрения на публиката, съ които изпращаше сърдечно всѣки единъ номеръ на участницитѣ, вдъхва надежда и куражъ на ръководителитѣ на юнашката чета!

Въ предстоящитѣ избори за избирание членове за общинскитѣ съвети въ Преславската община сѣ подадени следнитѣ кандидатури: I районъ Иванъ Ивановъ Ахмаковъ (ще бжде провъзгласенъ безъ изборъ), II районъ Иванъ Митевъ и Велико Стоевъ, III районъ Илия Халваджиевъ, Ангелъ Момовъ и Кули Ечевъ, IV районъ Митю Момовъ и Митю Райковъ, въ V районъ Райко Ангелозъ, Върбанъ Пеневъ и Иванъ Бояджиевъ, въ село Имренчево—Върби Русевъ, с. Алусиянъ—Юрданъ Стояновъ, с. Кирилово—Янко Кинчевъ и Симеонъ Ганевъ и с. Владимирци—Вичо Каровъ. Въ последнитѣ три села ще се провъзгласятъ безъ изборъ кандидатурите.

Преславското околийско инженерство е започнало да функционира.

Финландия свиква международенъ лесовъденъ конгресъ

Финландското правителство взе решение да се свика въ нейната столица Хелзинки международенъ лесовъденъ конгресъ, който ще заседава между 26 юний до 5 юлий 1940 год., на който ще участвуватъ надъ 40 държави.

хукнемъ въ надпревара да бѣгаме, като забравимъ добитѣка си, който ни е тъй цененъ, а спокойно и внимателно поставимъ маскитѣ си, освободимъ отъ поводитѣ едрия и дребенъ добитъкъ и после туй се приберемъ въ скривалището си. За скривалища могатъ да послужатъ вътрешнитѣ стаи за живѣене, мазитѣ, специално подготвени подземия, пещери и други, само че е необходимо, следъ дадения знакъ за скриване, отворитѣ на скривалищата като прозорци и врати да се затварятъ херметически. Презъ отворитѣ не бива да преминава никакъвъ въздухъ. Въ скривалището сѣщо трѣбва да се живѣе спокойно и да се изчака другия сигналъ, който ще ни извести, че неприятелтъ е отблѣснатъ или се е оттеглилъ.

Ако при нападението сѣ хвърлени запалителни бомби и сѣ предизвикани пожари, които могатъ да засѣгнатъ сенвалитѣ, плѣвнитѣ, оборитѣ или узрѣлитѣ посѣви, ние пакъ не бива да изпадаме въ панически страхъ, а съ кирка, лопати, мотики и вода се отпавимъ на съответното мѣсто, като първата ни грижа бжде да откриемъ гнѣздото на за-

палването или по-право казано, да опредѣлимъ мѣстото, кждето е паднала бомбата. Това мѣсто ще огасяваме не съ вода, а съ прѣстъ и пѣськъ. Ето защо, наложително нужно е купитѣ съ слама и сѣно да бждатъ отдалечени отъ нашитѣ и съседски кѣщи, здания, като не забравяме при тѣхъ винаги да имаме въ резерва пѣськъ. Съ пѣськъ е добре да засипемъ и всички тавани на жилищата си, които предварително трѣбва да бждатъ очистени отъ всѣкакви лекозапалителни предмети. Необходимо е, сѣщо така, дворовѣтѣ да бждатъ всѣкога почистени идеално отъ боклуци, за да не дадемъ възможностъ въ единъ дворъ да избухнатъ на нѣколко мѣста пожари. Пожаритѣ въ полето се огасяватъ по сѣщия начинъ, както и въ селото. Нужно е пакъ да огасимъ чрезъ зариване съ пѣськъ и прѣстъ мѣстото на запалването и да изолираме чрезъ изораване запалената нива отъ другитѣ засѣти ниви. При всичкитѣ тѣзи начини на защита, обаче, сѣ необходими още нѣколко условия, безъ които сѣ невъзможни постижения. Тѣзи жизнени условия, които гарантиратъ цѣлостното опазване отъ вра-

жеско нападение, които гарантиратъ и победа надъ врага сѣ самообразованието, спокойствието, самообладанието и дисциплината на духа. Тѣзи четири елементи сѣ най-мощнитѣ крепители на човѣшкия духъ и прогресъ. Тѣ сѣ, които даватъ изхода и победата въ борбата. Безъ спокойствие, самообладание и дисциплина, човѣшкиятъ духъ не би достигналъ тѣзи висини, тѣзи гигантски научни, технически и химически постижения, отъ които днесъ тъй много се плашимъ! Ако тѣзи благородни качества на човѣшкия духъ не бѣха дълбоко внедрени въ сърдцата на нашитѣ легендарни борци за освобождението ни отъ 5-вѣковното робство, щѣхме ли да изживѣемъ кръстнитѣ му мѣки и неземнитѣ му страдания и да се освободимъ отъ веригитѣ на свирепото азиатско племе?

Мои родни братя и сестри,

Тѣзи елементи на прогресивния човѣшки духъ сѣ известни на всички народи по свѣта. И точно затуй, висшата военна техника си служи съ аероплани и въздушни нападения. Тя има за цель да помрачи тѣзи

елмази, да угаси тѣзи свѣтлици у човѣшкия духъ. Тя знае, че когато въ една страна се внесе смутъ, тревога и безредие, духътъ опада, и тоя отпадналъ духъ се понася отъ вътрешността къмъ границитѣ, гдето бойцитѣ защитаватъ територията, той се влива въ тѣхъ, въ тѣхнитѣ духове, разяда ги отъ основа и ето, мимовсичко, победата за врага е готова. А ние, българитѣ, които имаме толкова пѣстра история, напоена съ героични подвизи и жизненъ опитъ, бива ли да стоимъ повече съ скръстени ръце и да чакаме злото, демонътъ на войната, да ни свари неподготвени за смѣла и решителна борба? Нима ние, които намѣрихме нравствени сили да изживѣемъ трагичнитѣ мѣки на петвѣковното робство и да се спасимъ отъ него, ще останемъ днесъ глухи, нѣми и слѣпи предъ злото, което дебне свѣта?

Не! Ние сме потомци на славно, юнашко племе! Задъ насъ бдятъ духоветѣ на хиляди гиганти отъ освободително дѣло, на хиляди безименни герои, сложили коститѣ си за на-

ционалното ни обединение, и тѣ ни шепнатъ, и тѣ ни зоватъ всѣки денъ и часъ да бждемъ горди, да бждемъ смѣли, решителни въ дни на народна напасть и самоотвержени борци за всестранното развитие, за благоденствието на родъ и родина!

Впрочемъ, нека тѣхнитѣ свещенъ зовъ ни бжде най-светия заветъ, нека тѣхната гранитна обичъ къмъ родъ и родина бжде и наша, нека и тѣхното безсмъртие бжде и наше, та кога удари последниятъ часъ, да покажемъ на свѣта, че и ние сме народъ, който знае силно да люби и мрази, който знае беззаветно да обича родната земя, родното си огнище!

Нека покажемъ за сетень пѣтъ, че ний сме народъ, който ясно съзнава своята мисия тукъ, на земята, и, въ името на народното благоденствие, въ името на българското национално издигане и процътяване, сме готови всѣки моментъ да се боримъ и мремъ!

Отъ в-къ „Шуменско слово“